

Obsah

Úvod	12
IVAN CHORVÁT, JIŘÍ ŠAFR	
KAPITOLA 1	
Máme čas na voľný čas?	17
IVAN CHORVÁT	
O uponáhľanosti (alebo máme voľného času viac či menej?)	22
Ekonomické zmeny	24
Kultúrne zmeny	28
Technologické zmeny	30
Digitalizácia a individualizácia	32
Mladí ľudia a voľný čas	35
KAPITOLA 2	
Východiská porovnávacej štúdie: česká a slovenská spoločnosť	38
IVAN CHORVÁT	
Štrukturálne rozdiely medzi českou a slovenskou spoločnosťou	38
Rozdiely v hodnotách a postojoch po roku 1990	43
Materiálne podmienky a základné ekonomické ukazovatele	46
Rodinné správanie a demografický vývoj	50
Religiozita a deklarované postoje k náboženstvu	54
Dostupnosť kultúry a športu v Česku a na Slovensku – vybrané ukazovatele	56
Cestovanie a dovolenkové správanie Čechov a Slovákov	63

KAPITOLA 3

Volný čas a práce v české a slovenské spoločnosti

65

VĚRA PATOČKOVÁ

Jak důležitý je volný čas a práce	65
Co je důležité ve volném čase a v práci	74
Máme dostatek volného času?	78
Význam volného času a práce – v čem se lišíme a v čem se podobáme?	89

KAPITOLA 4

Volný čas v Česku a na Slovensku v zrkadle troch desaťročí

90

IVAN CHORVÁT, JIŘÍ ŠAFR

Premeny spôsobov trávenia voľného času od polovice 80. rokov 20. storočia	91
Trendy v návštevnosti kultúrnych a športových podujatí medzi rokmi 2006 a 2015	101
Porovnanie v európskom kontexte	102
Česko-slovenské porovnanie participácie na kultúrnych a športových podujatiach	104
Navštevovanie filmových a divadelných predstavení, pamiatok, múzeí, výstav a galérií	107
Kontakty s priateľmi, príbuznými a spolková činnosť	111
Štruktúra voľnočasových aktivít v Česku a na Slovensku v druhej dekáde 21. storočia	117
Vzájomné súvislosti jednotlivých aktivít	120
Determinanty foriem trávenia voľného času	124
Čím sa vo voľnočasových aktivitách odlišujeme a čo máme spoločné?	128

KAPITOLA 5

Nové formy a trendy v trávení voľného času v Česku a na Slovensku

133

MILAN ZEMAN

Volný čas a informačné a komunikačné technológie	134
Využívanie internetu v českých a slovenských domácnostiach v rokoch 2009–2018	139
Digitálne rozdelenie	142
Nákupné centrá ako nové centrá voľného času	143
Čím sa v nových formách trávenia voľného času odlišujeme a čo máme spoločné?	149

KAPITOLA 6	
Sociálne súvislosti športu v súčasnej českej a slovenskej spoločnosti	151
ROMAN HOFREITER	
Šport v českej a slovenskej spoločnosti do roku 1989	152
Športovanie po roku 1989	158
Základné porovnanie vývoja aktívneho športovania	159
Triedne rozdiely v športovaní	162
Kto často a pravidelne športuje v českej a slovenskej spoločnosti?	164
Ktoré športy máme radi?	166
Kto sa viac kvôli športu organizuje a kto sa viac chodí na šport pozerať?	170
Čím sa v športe odlišujeme a čo máme spoločné?	173
KAPITOLA 7	
Volný čas s médiami a kultúrou	175
MIROSLAV PAULÍČEK, JIŘÍ ŠAFR	
Média a voľný čas: teoretické zamyšlení	175
Spojování informačních světů	177
Rozdíly mezi soukromým a veřejným	180
Připoutanost k fyzické lokalitě	181
Kulturní spotřeba v Česku a na Slovensku	182
Vybrané kulturně orientované volnočasové aktivity v privátní sféře	183
Čtení knih	184
Sledování filmů doma (na videu, DVD, PC apod.)	187
Obliba televizních pořadů	189
Kulturní participace mimo domov aneb „chození za kultúrou“	190
Kulturní spotřeba, vkus a sociální pozice: homologie, individualizace a model kulturního všežroutství	191
Sociální prostor kulturní participace: v čem se (ne)liší česká a slovenská společnost?	198
Záver	203
IVAN CHORVÁT	
Summary	211
Literatúra	217
Internetové zdroje	226

Použité datové zdroje	228
Přílohy – základní informace o výzkumech a metodologické poznámky	232
JIŘÍ ŠAFR	
1. Datový soubor Volný čas a kultura v ČR a SR (2011/2016)	232
2. Struktura volnočasových aktivit v ČR 2011 a SR 2016	237
3. Použité otázky ve výzkumech TSS 1984, SSVE 1993, Volný čas a kultura ČR 2011, SR 2016	238
Medailonky autorů	240
Jmenný rejstřík / Menný register	242
Věcný rejstřík / Vecný register	244